

Průvodce světem nemovitostí

Období renesance v architektuře

Renesance se jako umělecký směr uplatňovala postupně od 14. až do 17. století a byla jednou z nejvýraznějších epoch stavitelství v Evropě.

Vznikla počátkem novověku a její rozvoj souvisel s politickým i filozofickým světovým zřetelům té doby, který se zásadně odlišoval od středověku. V hospodářské oblasti došlo ke změně poměrů odvíjejících se od přechodu z feudalismu k ranému kapitalismu. Tyto aspekty ovlivnily celou atmosféru tehdejší doby. Renesance se snažila o návrat k humanismu, který spatřovala v římské době, z níž pak přebírala velké množství prvků, jež dále tvůrčím způsobem rozvíjela tak, že ve stavitelství bylo výsledkem nové umění reavující na návrat k antice při respektování gotické minulosti.

Architekti se inspirovali antickou souměrností, jednoduchostí a pravidelností. Počátečním impulsem pro vznik renesance ve Florencii bylo znovuobjevení spisu Deset knih o architektuře od Marcuse Vitruvia, římského architekta žijícího za dob vlády Caesara a Augusta v I. století n. l. Renesanční stavitelství se šířilo především mezi bohatými měšťany a vyznačovalo se reprezentativností stavěných světských budov, které byly protikladem ke středověkým poměrům. Objevovaly se nové typy staveb, jako byly městské paláce a zámky nebo měšťanské domy. Pro příklad lze uvést honosný Lobkovický palác na Hradčanech, dnes Schwarzenberský, nebo dům U dvou velbloudů nakladatele a knihtiskaře Jiřího Melantricha na Starém Městě.

V té době se vedle kamene začaly užívat v mnohem větším množství materiály jako mramor a cihly. Hojně se uplatňovalo sloupová, podloubí, klenby a kupole, jejichž tlak držely šikmé, do klínu vytvarované cihly či kamene. Vznikla i nová technika výzdoby fasády zvaná sgrafito, kdy na spodní tmavou vrstvu omítky obarvenou mletým uhlím nebo popelem se po zaschnutí nanášela svrchní tenká světlá omítka, do níž se ještě za vlhka škrábaly vzory nebo ornamenty. Velice často byly užívány i figurální motivy sgrafita obsahující témata z antické řecké či římské mytologie nebo různé alegorické postavy a výjevy. V 16. století se stavěly honosné šlechtické a císařské zámky a paláce s lodžemi, nejčastěji se třemi nebo čtyřmi křídly a uzavřenou dispozicí se zdobenými vnitřními traktami a okrasnými zahradami. Městská architektura se rychle rozvíjela a kromě již zmíněných domů a zámků se stavěly také radnice, upravovala se náměstí s kašnami, budovaly se typicky pravidelně založené zahrady s exotickými rostlinami nebo se existující objekty přestavovaly podle nového renesančního stylu.

Také Pražský hrad počátkem 16. století již neodpovídal nárokům, které kladl vladař Ferdinand I. na bytový komfort, a proto byla zahájena zásadní přestavba královského sídla. Velkorysá přestavba byla však přerušena živelnou pohromou, kdy v roce 1541 vypukl v jednom z malostranských domů požár, který se rozšířil až na Pražský hrad. Tehdy

shořela střecha nad Vladislavským sálem a kaple Věch svatých. Vyvolalo to nutnost renesančních úprav nejhonosnějšího sálu v prvním patře Pražského hradu, jež dnes představuje přechod od architektury gotické k renesanci. Na přestavbu Vladislavského sálu, který je dlouhý 62 metrů, široký 16 a vysoký 13 metrů, byly vynaloženy značné prostředky. Původní klenba musela být překryta novou prežovou střechou ukončenou renesančními ozdobnými sgrafitovými štíty. Po opravě byl sál propojen s obnovenou kaplí Věch svatých, kde skládali povinné přísahy nejvyšší zemští úředníci.

Nejnámější a nejčistší renesanční stavbou je letohrádek královny Anny, zvaný Belveder, který byl zbudován ve východní části zahrady Pražského hradu. Stavbu zahájil král Ferdinand I. v roce 1538 podle některých historiků pro svou manželku Annu jako dar. Postavy manželského páru byly zvěčněny na fasádě v reliéfu představujícím Ferdinanda I., jak podává královně květ. Podle některých pramenů byl letohrádek římskou císařskou vilou, jež měla reprezentovat habsburský majetát na území Prahy. Architektem byl Paolo della Stella a na stavbě se podílelo značné množství italských mistrů a později také Bonifác Wohlmut. Před Belvederem se nachází slavná bronzová „zpívající“ fontána, dílo Francesca Terzia, kterou odličil kovoltec Tomáš Jaroš. Při naklonění pod mísu fontány byly zvuky padajících kapek na kovový povrch vnímány jako cinkání zvonků a fontána tak sloužila pro pobavení královského dvora. Z letohrádku byl pěkný výhled na Prahu i na oblohu, a proto tam prováděl pozorování jako z observatoře slavný astronom Tycho de Brahe.

Dalším architektonickým skvostem renesančního stylu, odborníky považovaným za jednu z nejosobitějších staveb, byl letohrádek Hvězda na Bílé Hoře. Podle svého vlastního návrhu ho nechal v Praze postavit syn císaře Ferdinanda I., arcivévoda Ferdinand Tyrolský, který zde žil se svojí tajnou láskou. Stavba byla postavena na půdorysu šesticípé hvězdy umístěné v kruhu o průměru 40 metrů a stejná byla i výška budovy od podlahy přízemí ke střeše. Symbolika hvězdy byla v té době použita pro svoji magičnost. Vedle originálního půdorysu byla na letohrádku Hvězda zajímavá štuková výzdoba stropů, kdy klenby byly vyzdobeny motivy řeckých a římských dějin a antické mytologie na celkem 334 polích. Budova byla vystavena jako čtyřpodlažní s renesančními křby a mozaikovými podlahami z polévaných dlaždic. Okolí tvořila obora založená roku 1530 na oválném půdorysu s větším množstvím specificky utvářených cest a stezek. Z historického hlediska nutno zmínit, že u zdi obory se odehrála v roce 1620 bitva na Bílé hoře. Praha jako historické město prošlo všemi slohovými obdobími, renesanci nevyjímaje. Proto byla Praha roku 1992 zapsána na seznam světového kulturního dědictví UNESCO.

Dana Riegerová

Jak se zbavujeme elektrospotřebičů

Vysloužilá elektrozařízení odevzdává k recyklaci přibližně třetina českých domácností. V souvislosti s ekonomickou recesí přestali lidé vyřazovat spotřebiče výměnou za novější model a ve větší míře je využívají po celou dobu jejich životnosti.

Tato a další zjištění vyplývají z průzkumu veřejného mínění, který v roce 2010 pro kolektivní systémy ELEKTROWIN, ASEKOL a EKOLAMP zpracovala agentura Markent. Stejný průzkum se uskutečnil už v letech 2006 a 2008.

K nejdůležitějším zjištěním patří skutečnost, že celých 96 % dotazovaných zástupců českých domácností v průzkumu uvedlo konkrétní vlastní vysvětlení pojmu zpětný odběr. Toto slovní spojení se tedy za pouhých pět let, kdy systém zpětného odběru vysloužilých elektrozařízení funguje, stalo běžnou součástí každodenního slovníku Čechů.

Pravdou ovšem je, že představa o tom,

foto: Elektrowin

Domácí spotřebiče jsou dobrými pomocníky, ale co pak s nimi?

co to zpětný odběr je, popsána v některých odpovědích, stále není tak docela přesná. 42 % dotazovaných definovalo pojem zpětný odběr jako „předání nefunkčních elektrozařízení k likvidaci“. Další se ale domnívají, že se jedná o „poplatek za odběr starých spotřebičů“, „výměnu starých spotřebičů za nové“ nebo také „ekologické zlikvidování drahých přístrojů“.

Vysoké je také povědomí o možnostech využití surovin získaných z odevzdaných

spotřebičů. Především díky informačním kampaním, kterým dominuje zejména seriál akcí Zatočte s elektroodpadem, se pouhých pět procent dotázaných vyslovilo nesouhlasně k výroku „z vyřazených elektrozařízení lze použít mnoho surovin pro výrobu nových výrobků“. Více než pětina účastníků průzkumu s ním „spíše nesouhlasí“, 39 % „spíše souhlasí“ a jednatřicet procent „rozhodně souhlasí“.

Už od roku 2006, kdy byl proveden první ze tří průzkumů, roste kontinuálně podíl respondentů, kteří hodnotí své informace o zpětném odběru elektrozařízení jako dostačující. Letošní průzkum přesto ukázal, že je ještě co zlepšovat i v této oblasti. Přibližně třetina respondentů si totiž stále myslí, že některé malé spotřebiče patří do běžné popelnice nebo do kontejneru na tříděný odpad.

Češi nejčastěji odevzdávají k recyklaci kopírky (63 %), ledničky (60 %) a elektrické sekačky na trávu (52 %). S tím, jak roste informovanost o celém systému zpětného odběru vysloužilých spotřebičů, ale také stoupají nároky Čechů na jeho komfortní fungování. Opakované průzkumy například ukazují, že o celé desítky procent klesá deklarovaná vzdálenost, kterou jsou lidé ochotni ujít nebo ujet s nefunkčním elektrospotřebičem na sběrné místo. Malé spotřebiče, jako třeba fény, jsou obyvatelé ochotni dopravit průměrně na vzdálenost 1417 metrů, velké na 1475 metrů.

Průzkum se ovšem nezabýval otázkou, jak daleko jsou zákazníci ochotni dojet, nebo spíš dojet nakoupit nový spotřebič. Popsal zato velmi detailně, kdo v typické domácnosti o koupi rozhoduje. Stejně důkladně pak zkoumal, kdo rozhoduje o způsobu likvidace po skončení životnosti (viz *Noviny Prahy 16* č. 6/2011).

Jedná se ale jen o subjektivní pohled. Zcela objektivně vzato se faktická průměrná vzdálenost do nejbližšího sběrného dvora rovněž rapidně zmenšila: dnes činí 3138 metrů, k nejbližšímu prodejci, který zdarma odebere starý spotřebič, to mají české domácnosti v průměru 2806 metrů. Je to tím, že sběrná síť je stále hustší. Dnes už zahrnuje 10 865 unikátních sběrných míst. Historicky první místo zpětného odběru bylo otevřeno před pěti lety na Ministerstvu životního prostředí ČR.

Za tu dobu už bylo v Česku ekologicky zpracováno přes 150 tisíc tun elektroodpadu. Více než 100 tisíc tun z tohoto množství má na kontě ELEKTROWIN.

-jahe-

Z vysílačky Městské policie Prahy 16

Opilý a podchlazený na perónu

4. května po druhé hodině v noci prověřovala hlídka Městské policie oznámení, podle něhož se na perónu radotínského nádraží pohybuje opilý muž, který zde plve, močí a dělá nepořádek. Policisté na místě zjistili, že muž je silně podchlazen a kvůli požitému alkoholu není již schopen chůze. Následně byla na místo přivolána rychlá zdravotnická služba, která výtržníka odvezla do Fakultní nemocnice v Motole.

Věděli, kde útočníka najít

Hlídka městské policie společně s Policií České republiky hledala útočníka, jenž pobídl jiného muže v ulici Věštinská v Radotíně. Stalo se tak 10. května před půlnocí. Podle informací o jeho popisu a jen díky místní znalosti svého „rajónu“ pojali městští strážníci podezření, o jakou osobu se jedná a kde se zdržuje. Policisté ji pak zadrželi v jedné z chat v lokalitě Šarovo kolo. Podezřelý byl postříkaný od krye a byl u něj nalezen zakrvácený nůž.

Zloději v supermarketu

V supermarketu Albert na Zbraslavi byli 17. května v dopoledních hodinách zadrženi zloději. Hlídka městské policie při projednávání přestupku zjistila, že se jedná o dvě osoby mladší 18 let. Z jejich dechu byl cítit alkohol, a protože šlo o osoby mladistvé, byla na místo přivolána Policie ČR, která provedla dechovou zkoušku – s pozitivním výsledkem.

Poštovní schránka na rohu ulice...

5. června v 8.30 hodin našla hlídka městské policie utřenou poštovní schránku pohozenou na křižovatce dvou zbraslavských ulic Matjuchinova a Žabovřeská. Vyšetřováním se zjistilo, že Česká pošta schránku postrádá jako odcizenou.

V Říčních lázních si udělal nudistickou promenádu

Nejspíš hodně velké horko bylo muži, kterého ve čtvrtek 16. června po čtvrté hodině odpolední zpozorovali městští strážníci na cyklostezce u Berounky v okolí radotínských Říčních lázní. Hlídka provedla kontrolu a lustraci muže „nudisty“ s negativním výsledkem. Muž se hned po výzvě policistů omlékl.

Nosál se zatoulal, hlídka ho „dopadla“ ve Velké Chuchli

foto: MP

Pracovníci odchytné služby pražské městské policie přivezli do útulku pro opuštěná zvířata v Dolních Měcholucech nosála. Stalo se tak v noci 10. července, kdy bylo zvíře nalezeno v Radotínské ulici. Jeho ztrátu nahlásil majitel městské policii už v úterý týden před jeho nalezením, chovatele se ale už nepodařilo kontaktovat. Naštěstí se záhy sám ozval a nosál je už opět doma.

David Janda

INFO EXPRES

16

Novinky na Praha16.eu. Oficiální webové stránky radotínského radnice byly od 1. července obohaceny o zcela novou podobu přehledu chystaných (a nyní i proběhnuvších) akcí. Ta umožňuje vyhledávat, co se odehrává konkrétní den, týden či měsíc anebo filtrovat nabídku podle typu akce (například: koncert, z okolí, pro seniory, děti, pro celou rodinu...). Stále platí, že do Kalendáře radotínských akcí se nedostává jen to, co chystá radnice, ale měly by zde být všechny zajímavé programy, ať už je připravují různé školy, kluby, spolky či jednotlivci. Proto nám posílejte informace o tom, co chystáte, a nebojte se ozvat, pokud vás napadne, jak by bylo možné ještě kalendář zlepšit. Druhým výlepšením je kompletní přehled všech důležitých telefonních čísel na záchranné a bezpečnostní složky i havarijní služby: hned na Úvodní straně je v pravé liště červeně podbarvený odkaz „Kam volat v nouzi“.

Zastupitelstva. Řádné zasedání chuchelského ZMČ se bude konat 29.8.2011. První poprázdňinové zasedání Zastupitelstva městské části Praha - Zbraslav se koná ve středu 7. září od 17 hodin v Městském domě.

Nové zastávky na znamení. Po vyhodnocení první etapy rozšíření počtu zastávek, ke kterému došlo v lednu, rozhodla městská organizace ROPID o dalším rozšíření počtu zastávek s charakterem „na znamení“ od 1. července. Konkrétně jde o 154 zastávek na území Prahy a dalších 18 v regionu. I nadále platí nový režim, kdy při čekání na zastávce již není nutné na příjíždějící autobus mávat. ROPID uvádí, že z vyhodnocení 1. etapy vyplynulo, že cestující přijali tuto změnu pozitivně, navíc došlo ke zkrácení jízdních dob na linkách s významným podílem zastávek na znamení a také k nezanedbatelné úspoře pohonných hmot vyvolané plynulejší jízdou autobusů. V regionu Prahy 16 se nově dává znamení například na radotínských zastávkách Na Viničkách a Otínská, v chuchelské Dostihové a Radotínské, zbraslavských Most Závodu míru, U Včely a Žabovřeská a v Lipencích U Kapličky.

Finanční arbitř. Dne 1.7.2011 nabyl účinnosti zákon č. 180/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Touto novou právní úpravou dochází k rozšíření působnosti finančního arbitra, který je specifickým státním orgánem určeným pro řešení vymezeného okruhu sporů mezi zákonem uvedenými osobami, i na oblast spotřebitelského úvěrování. Okruh povinných osob, na které se zmíněný zákon vztahuje, byl doplněn o zprostředkovatele při nabízení, poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru. Tyto osoby („institute“) jsou povinni arbitrovi nejpozději ke dni, od něhož jsou oprávněny vykonávat svou činnost, poskytnout své zákonem dané identifikační údaje (jako je například obchodní firma, název nebo jméno a příjmení, sídlo, místo podnikání aj.). Tuto informační povinnost mohou splnit i na formuláři vydaném arbitrem, který je zveřejněn na internetových stránkách www.finarbitr.cz, nejpozději však do 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti novely zákona.

Bylo nás 22 791. Český statistický úřad zveřejnil podrobná data o obyvatelstvu v Praze k 31.12.2010. Ve správním obvodu Praha 16 nás žilo 22 791, z toho 11 420 mužů a 11 371 žen. Zajímají vás tato čísla a chtěli byste znát další (třeba věkové složení obyvatel v jednotlivých městských částech)? Podívejte se na <http://www.praha.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/krajp/104003-11-xa>. Součástí datové sady jsou i úhrny za 22 správních obvodů a Prahu celkem.

Kontejnery. Kontejnery na objemný odpad budou v Radotíně v příštím měsíci přistaveny ve dnech 16.8. (ul. Na Viničkách a Sběrný dvůr v ul. V Sudech), 30.8. (ul. Ke Zdrží a Sběrný dvůr) a 13.9. (ul. Strážovská a Sběrný dvůr). Velkoobjemový odpad mohou občané Zbraslavi odkládat v pátek 26.8. do přistaveného kontejneru v ulici Romana Blahníka. Kontejner na biodpad z prostředků Magistrátu hl. m. Prahy bude přistaven v sobotu 27.8. v době od 9 do 12 hodin v ulici K Průhonu v Lipencích.

ZNAČKY ZNÁMÉ I NEZNÁMÉ

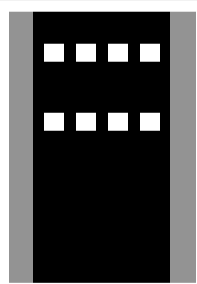
Prostor pro cyklisty (V19)

Je umístěn v čele jízdního pruhu na křižovatkách řízených světelným signální zařízením (SSZ) a cyklistům umožňuje předřazení se před ostatní vozidla. V tomto prostoru se cyklista cítí bezpečněji, jelikož je před vozidly vidět a nehrozí mu boční srážka v souběžném směru. Díky tomu, že cyklista čeká před vozidly, není tolik obtěžován exhalacemi a výhoda tohoto postavení je i dopravní, protože kolař vyjíždí jako první.

Prostory pro cyklisty by se měly již využívat na většině komunikací, kde se nově zřizují nebo obnovují SSZ.

Přejezd pro cyklisty (IP 7, V 8a)

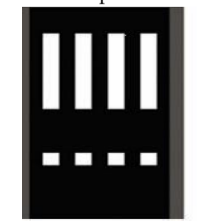
Slouží k příčnému překonání komunikace a je vyznačen jak svíslým, tak vodorovným značením. V Česku jsou přejezdy pro cyklisty pouze vyznačeným koridorem pro příčný přejezd vozovky, cyklista zde nemá přednost. Jedinou výjimkou

jsou přejezdy řízené světelným signální zařízením, na kterých cyklista jedoucí na signál „volno“ má přednost před vozidly odbočujícími ze souběžné komunikace rovněž na signál „volno“ (obdobu odbočujících vozidel a přechodu pro chodce).

Přejezd pro cyklisty přimknutý k přechodu (V 8b)

Loňská legislativní úprava nově stanoví možnost vodorovného vyznačení přejezdu pro cyklisty přimknutého k přechodu pro chodce. Úpravu lze užít zejména tam, kde

pozemní komunikaci kříží stezka pro chodce a cyklisty a kde z prostorových důvodů často není možné vyznačovat samostatně přechod pro chodce a přejezd pro cyklisty.

Jan Martínek